

บทที่ 6

บทสรุปและเสนอแนะ

การออกแบบสถาปัตยกรรมประเภทบ้านพักอาศัยในปัจจุบัน สถาปนิกผู้ออกแบบย่อมจะต้องคำนึงถึงการออกแบบให้ตรงตามความต้องการทางด้านประโยชน์ใช้สอยตามที่เจ้าของบ้านต้องการ รวมถึงความสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันอันเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม วัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้าง ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในปัจจุบัน ท่ามกลางกระแสของการฟื้นฟูวัฒนธรรมในยุคโลกาภิวัตน์ย่อมมีผลต่อการออกแบบสถาปัตยกรรมทุกประเภท ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า สถาปนิกผู้ออกแบบสถาปัตยกรรมประเภทบ้านพักอาศัยได้นำลักษณะไทยเดิมภาคกลางมาใช้ในการออกแบบ อันก่อให้เกิดรูปแบบสถาปัตยกรรมที่มีลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ ซึ่งจากการวิจัยพบว่า ลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ในผลงานการออกแบบมีคุณค่าและการยอมรับของสถาปนิกทั่วไป โดยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

6.1 ข้อสรุปผลจากการวิจัย

6.1.1 ความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะไทย

ในยุคโลกาภิวัตน์สถาปนิกส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในเรื่องเอกลักษณ์ในความเป็นไทย ซึ่งเป็นที่ชัดเจนว่าเอกลักษณ์ในความเป็นไทยเป็นเรื่องสำคัญ ดังนั้น สถาปนิกผู้ออกแบบควรศึกษาที่มาให้เกิดความเข้าใจอย่างถูกต้องชัดเจน เพื่อที่จะนำองค์ความรู้ไปกำหนดแนวทางในการสร้างสรรค์งานออกแบบสถาปัตยกรรมให้มีเอกลักษณ์ไทยได้อย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป

การนำรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยเดิมมาพัฒนารูปแบบให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน เป็นแนวทางการออกแบบในเชิงอนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรมไทยอันเป็นที่ยอมรับของสถาปนิกทั่วไป ทั้งนี้ ในการออกแบบจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมต่อการใช้สอยอาคาร ระบบโครงสร้าง วัสดุก่อสร้าง วัสดุตกแต่ง องค์ประกอบที่จะนำมาใช้ งบประมาณ การประหยัดพลังงาน การพัฒนาที่ยั่งยืน ฯลฯ

สำหรับบ้านพักอาศัยทั่วไปในภาคกลางที่มีการปลูกสร้างกันอยู่ในปัจจุบันยังไม่มีเอกลักษณ์ในความเป็นไทย เนื่องมาจากการออกแบบในอดีตไม่ได้ให้ความสำคัญในเรื่องเอกลักษณ์เท่าที่ควร แต่ในปัจจุบันมีการตื่นตัวในการให้ความสำคัญต่อเอกลักษณ์ในความเป็นไทยจากหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งเป็นสัญญาณการเริ่มต้นที่ดี และเชื่อได้ว่าหากมีการศึกษากันอย่างจริงจังในอนาคตอันใกล้ประเทศไทยก็จะมีสถาปัตยกรรมที่มีเอกลักษณ์ในความเป็นไทย ดังที่หลายฝ่ายได้ตั้งความหวังไว้

6.1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าลักษณะไทยภาคกลางที่นำมาใช้ในงานออกแบบสถาปัตยกรรมประเภทบ้านพักอาศัยในปัจจุบัน

1) คุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ในด้านความงาม (เส้นสายที่เรียบง่าย)

การนำเส้นสายที่มีลักษณะไทยภาคกลางมาประยุกต์ใช้ในงานออกแบบบ้านพักอาศัยในปัจจุบัน สถาปนิกผู้ออกแบบได้พยายามพัฒนารูปแบบดั้งเดิมมาสู่รูปแบบใหม่ที่เรียบง่าย โดยพยายามสื่อให้เห็นถึงลักษณะดั้งเดิมทางด้านรูปธรรม อย่างไรก็ตาม การพัฒนาดังกล่าวยังไม่เป็นที่เด่นชัดเท่าที่ควร สถาปนิกทั่วไปจึงมีความเห็นโดยภาพรวมว่า การนำเส้นสายของคันทวยมาใช้เป็นองค์ประกอบอาคาร และการนำเส้นสายของฝาขัดแตะมาประยุกต์ มีคุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ปานกลาง ส่วนการนำเส้นสายของหน้าบันมาประยุกต์ มีคุณค่าลักษณะไทยสมัยใหม่ค่อนข้างน้อย

2) คุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ในการปลูกต้นไม้เพื่อความร่มรื่น

การนำต้นไม้มาใช้เป็นองค์ประกอบในการออกแบบอาคารที่พักอาศัย สามารถสื่อให้เห็นถึงเอกลักษณ์เชิงรูปธรรม และเอกลักษณ์เชิงนามธรรม นับได้ว่าการปลูกต้นไม้มีประโยชน์ในด้านกายภาพ สามารถสร้างเอกลักษณ์ในการจัดองค์ประกอบอาคารสื่อให้เห็นถึงลักษณะไทยภาคกลางได้ค่อนข้างมาก และเป็นปัจจัยหนึ่งที่สามารถปรับสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาวะที่สามารถอยู่อาศัยได้อย่างสบาย ดังนั้น ในการออกแบบจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการนำต้นไม้มาเป็นส่วนหนึ่งของอาคาร อย่างไรก็ตาม การปลูกต้นไม้ในกระถาง และจัดเป็น 'สวนกระถาง' ซึ่งไม่พบในอาคารตัวอย่างที่ศึกษา เป็นประเด็นหนึ่งที่ต้องศึกษาเพิ่มเติมต่อไป

3) คุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ในการจัดวางอาคาร

การจัดวางอาคารของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา ได้มีการนำลักษณะการจัดวางอาคารล้อมนอกชานและการจัดวางอาคารหลังเตี้ยมาใช้ในการออกแบบ ซึ่งสถาปนิกทั่วไปให้ความเห็น

ในภาพรวมว่า การจัดวางอาคารล้อมนอกชานสามารถนำไปใช้ในงานออกแบบอาคารที่พักอาศัย เพื่อสื่อให้เห็นถึงคุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ได้ค่อนข้างมาก ส่วนการจัดวางอาคารหลังเดียวมีระเบียงหรือนอกชานเพื่อใช้เป็นที่นั่งเล่น ยังไม่สามารถสื่อให้เห็นถึงคุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ได้อย่างเด่นชัดเท่าที่ควร

4) คุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ในด้านการใช้ประโยชน์ประเภทชานหรือนอกชาน

ชานหรือนอกชาน เป็นองค์ประกอบสถาปัตยกรรมทั้งลักษณะนามธรรมและลักษณะรูปธรรมที่สามารถนำมาใช้ในงานออกแบบเพื่อสื่อให้เห็นถึงลักษณะไทยภาคกลางได้ค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตาม ในการออกแบบสถาปนิกผู้ออกแบบควรคำนึงประโยชน์ใช้สอยที่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันเป็นสิ่งสำคัญ

5) คุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ในด้านการใช้ประโยชน์บริเวณใต้ถุน

การออกแบบให้อาคารมีบริเวณใต้ถุนเพื่อสื่อให้เห็นถึงลักษณะโปร่งโล่งซึ่งเป็นลักษณะไทยเชิงนามธรรม โดยในปัจจุบันการใช้ประโยชน์บริเวณใต้ถุนแตกต่างไปจากอดีต จากการศึกษาพบว่า การนำลักษณะใต้ถุนมาใช้ในการออกแบบ ยังไม่มีความเด่นชัดในรูปแบบที่น่าเสนอ ทั้งนี้ การออกแบบที่สื่อให้เห็นถึงลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ จำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ เช่น ความต้องการในด้านประโยชน์ใช้สอย ความสอดคล้องกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ในปัจจุบัน ธรรมเนียมของเจ้าของบ้าน เป็นต้น

6) คุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ในด้านการแสดงออกถึงสัจจะของการใช้วัสดุ

การแสดงออกถึงสัจจะของการใช้วัสดุเป็นลักษณะรูปธรรมที่สามารถแสดงออกในงานออกแบบที่นิยมนำมาใช้เพื่อสื่อให้เห็นถึงเอกลักษณ์ไทย จากการศึกษาพบว่า การแสดงออกถึงสัจจะของการใช้วัสดุยังไม่เด่นชัดในรูปแบบที่น่าเสนอ ทั้งนี้ ควรศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นอื่น ๆ เช่น ระบบโครงสร้าง ความเหมาะสมของวัสดุที่นำมาใช้ รูปแบบที่สื่อให้เห็นถึงลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ ฯลฯ

7) คุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ในเรื่องการยื่นชายคา

การยื่นชายคายเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของสถาปัตยกรรมไทยประเภทที่พักอาศัย โดยจะเห็นได้ชัดเจนจากเรือนไทยเดิมภาคกลาง ดังนั้น งานออกแบบอาคารตัวอย่างที่ศึกษา

จึงพบว่า การนำลักษณะการยื่นขายค้ายาวสามารถสื่อให้เห็นถึงคุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ค่อนข้างมาก ต่างจากลักษณะการยื่นขายคาสั้น ซึ่งเป็นลักษณะที่สื่อให้เห็นถึงลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ได้น้อย อย่างไรก็ตาม รูปทรงโดยรวมของอาคารอาจจะมีผลต่อการให้คุณค่าของการยื่นขายคา ซึ่งเป็นประเด็นที่จะต้องทำการศึกษาต่อไป

8) คุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ในเรื่องทรงหลังคา

หลังคาทรงสูงเป็นลักษณะไทยภาคกลางที่เด่นชัด สามารถพบได้ในเรือนไทยเดิมภาคกลาง สถาปนิกผู้ออกแบบได้นำลักษณะไทยภาคกลางดังกล่าวมาใช้ในงานออกแบบบ้านพักอาศัยในอาคารตัวอย่างที่ศึกษา เพื่อสื่อให้เห็นถึงลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ จากการวิจัยพบว่า การออกแบบให้มีหลังคาทรงสูงหน้าจั่วประดับลาย สามารถสื่อให้เห็นถึงลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ได้ค่อนข้างมาก ในขณะที่รูปแบบของหลังคาทรงสูงหน้าจั่วซ้อนชั้น หลังคาทรงสูงหน้าจั่วขายคาสั้น หลังคาทรงสูงทรงปรางมิต หลังคาทรงสูงทรงปั้นหยา ยังไม่มีความเด่นชัดในลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ ตลอดจนหลังคาโค้งทรงสูง ซึ่งเป็นรูปทรงของหลังคาที่แตกต่างออกไปพบว่า มีลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ค่อนข้างน้อย

9) คุณค่าของลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ในด้านการใช้อองค์ประกอบทั่วไป

ค้ำยัน ฐานประตู และเสาเฉลย เป็นองค์ประกอบของสถาปัตยกรรมไทยภาคกลางที่สามารถนำมาใช้ในงานออกแบบเพื่อสื่อให้เห็นถึงคุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ได้ค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตาม รูปแบบที่นำเสนอนี้ออกมาในผลงานการออกแบบอาคารที่ศึกษาบางลักษณะ เช่น การใช้อองค์ประกอบที่แตกต่างไปจากการใช้ประโยชน์ในรูปแบบเดิม ดังในกรณีของการนำคันทวยมาช่วยรับน้ำหนักของขายคา จากการวิจัยพบว่า ยังไม่สามารถสื่อให้เห็นถึงคุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่เท่าที่ควร

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ในงานออกแบบสถาปัตยกรรมประเภทบ้านพักอาศัยในปัจจุบัน โดยพิจารณาจากอาคารตัวอย่างที่ศึกษาในครั้งนี้ จำนวน 22 หลัง สามารถทำการสรุปได้ดังตารางที่ 6.1

ตารางที่ 6.1 แสดงการสรุปผลเกี่ยวกับคุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่

ลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ที่พบในอาคารตัวอย่างที่ศึกษา (จำนวน 22 หลัง)		คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่					
		1. น้อยที่สุด	2. น้อย	3. ปานกลาง	4. มาก	5. มากที่สุด	
เส้นสายที่เรียบง่าย		การนำเส้นสายของคันทวยมาใช้เป็นองค์ประกอบอาคาร บ้านพักอาศัยของ คุณธีรพล นิยม สถาปนิก: บริษัท แพลน อาคิเต็ค จำกัด			•		
		การนำเส้นสายของฝ้าขัดแตะมาประยุกต์ บ้านพักอาศัยของ รศ. ฤทธิ์ ใจจงรัก สถาปนิก: รศ. ฤทธิ์ ใจจงรัก			•		
		การนำเส้นสายของหน้าบันมาประยุกต์ บ้านพักอาศัยของ คุณวิโรจน์ เอื้องอุดม สถาปนิก: อาจารย์ จรินทร์ รอดประเสริฐ		•			
การปลูกต้นไม้เพื่อความร่มรื่น		การปลูกต้นไม้จากใต้ถุนทะเลไปบนนอกชาน บ้านพักอาศัยของ คุณบุญญวัฒน์ ทิพทัส สถาปนิก: ศ. ผุสดี ทิพทัส				•	
		การปลูกต้นไม้ในบริเวณบ้าน บ้านพักอาศัยของ คุณธีรพล นิยม สถาปนิก: บริษัท แพลน อาคิเต็ค จำกัด				•	
		การปลูกต้นไม้แทรกไปตามอาคาร บ้านพักอาศัยโครงการบ้านหัวไร่ปลายนา สถาปนิก: บริษัท แพลน อาคิเต็ค จำกัด				•	

ตารางที่ 6.1 (ต่อ) แสดงการสรุปผลเกี่ยวกับคุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่

ลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ที่พบในอาคารตัวอย่างที่ศึกษา (จำนวน 22 หลัง)		คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
		1. น้อยที่สุด	2. น้อย	3. ปานกลาง	4. มาก	5. มากที่สุด
การจัดวางอาคารล้อมนอกชาน	 <p>การจัดวางในรูปแบบเรือนล้อมนอกชาน บ้านพักอาศัยโครงการ Exotica casa ชลบุรี สถาปนิก: คุณรุจนะ ประคองวิทยา</p>				•	
	 <p>อาคารเชื่อมต่อกันล้อมนอกชาน บ้านพักอาศัยโครงการบ้านต้นสัก สถาปนิก: บริษัท แพลน อาดิเค็ค จำกัด</p>				•	
	 <p>อาคารเชื่อมต่อกันล้อมนอกชานสระน้ำ บ้านพักอาศัยของ คุณชาติวี เจริญศรี สถาปนิก: ประพนธ์ วงศ์จรศิลป์</p>			•		
การจัดวางอาคารหลังเดี่ยว	 <p>อาคารหลังเดี่ยวมีระเบียงหรือนอกชานเพื่อใช้เป็นที่นั่งเล่น บ้านพักอาศัยโครงการบ้านหัวไร่ปลายนา สถาปนิก: บริษัท แพลน อาดิเค็ค จำกัด</p>				•	
	 <p>อาคารหลังเดี่ยวมีระเบียงหรือนอกชานเพื่อใช้เป็นที่ออกกำลังกาย บ้านพักอาศัยของ รศ.ดร. สุนทร บุญญาธิการ สถาปนิก: รศ.ดร. สุนทร บุญญาธิการ</p>				•	
	 <p>อาคารหลังเดี่ยวมีระเบียงหรือนอกชานเพื่อใช้เป็นที่นั่งเล่นและจัดเลี้ยง บ้านพักอาศัยของ ผศ. วีระ อินพันทัง สถาปนิก: ผศ. วีระ อินพันทัง</p>				•	

ตารางที่ 6. 1 (ต่อ) แสดงการสรุปผลเกี่ยวกับคุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่

ลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ที่พบในอาคารตัวอย่างที่ศึกษา (จำนวน 22 หลัง)		คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
		1. น้อยที่สุด	2. น้อย	3. ปานกลาง	4. มาก	5. มากที่สุด
การใช้ประโยชน์ประเภทชานหรือนอกชาน	 <p>บริเวณนอกชานสำหรับนั่งเล่น บ้านพักอาศัยโครงการ Exotica casa เขาใหญ่ สถาปนิก: คุณรุ่งระ ประคองวิทยา</p>				•	
	 <p>นอกชานเป็นส่วนเชื่อมอาคาร บ้านพักอาศัยของ คุณวิโรจน์ เอื้องอุดม สถาปนิก: อาจารย์ จรินทร์ รอดประเสริฐ</p>				•	
	 <p>บริเวณนอกชานสำหรับนั่งเล่นและจัดเลี้ยง บ้านพักอาศัยของ ผศ. วีระ อินพันทัง สถาปนิก: ผศ. วีระ อินพันทัง</p>			•		
การใช้ประโยชน์บริเวณใต้ถุน	 <p>การกั้นส่วนใช้สอยบางส่วนในลักษณะปิดล้อม บ้านพักอาศัยโครงการ Exotica casa เขาใหญ่ สถาปนิก: คุณรุ่งระ ประคองวิทยา</p>				•	
	 <p>การกั้นส่วนใช้สอยบางส่วนในลักษณะเปิดโล่ง บ้านพักอาศัยของ ผศ. วีระ อินพันทัง สถาปนิก: ผศ. วีระ อินพันทัง</p>				•	
	 <p>การกั้นส่วนใช้สอยบางส่วนในลักษณะห้องกึ่งใต้ดิน บ้านพักอาศัยของ ผู้ใหญ่เกียรติ สุขมาก สถาปนิก: รศ. ดุทัย ใจจงรัก</p>		•			

ตารางที่ 6.1 (ต่อ) แสดงการสรุปผลเกี่ยวกับคุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่

ลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ที่พบในอาคารตัวอย่างที่ศึกษา (จำนวน 22 หลัง)		คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่						
		1. น้อยที่สุด	2. น้อย	3. ปานกลาง	4. มาก	5. มากที่สุด		
สัจจะของการใช้วัสดุ		การแสดงออกถึงพื้นผิวหยาบของหิน						
		บ้านพักอาศัยโครงการ Exotica casa เขาใหญ่ สถาปนิก: คุณรุ่งระ ประคองวิทยา				•		
		การแสดงสัจจะของการทำผนังก่ออิฐ					•	
		บ้านพักอาศัยของ รศ. ดุทัย ใจจงรัก สถาปนิก: รศ. ดุทัย ใจจงรัก						
		การนำกระจกมาใช้มุงหลังคา					•	
		บ้านพักอาศัยของ คุณชาติวี เจริญศรี สถาปนิก: ประพนธ์ วงศ์จรัสศิลป์						
การยื่นชายคายาว		ชายคายื่นยาวลักษณะหลังคาปั้นสาด						•
		บ้านพักอาศัยของ คุณปรีชา ชัยรัตน์ สถาปนิก: คุณจุลทัศน์ กิติบุตร						
		ชายคายื่นยาวลักษณะหลังคาปั้นหยา						•
		บ้านพักอาศัยของ รศ.ดร. สุนทร บุญญาธิการ สถาปนิก: รศ.ดร. สุนทร บุญญาธิการ						
		ชายคายื่นยาวลักษณะหลังคาแบน						•
		บ้านพักอาศัยของ พลโทเจริญศักดิ์ เทียงธรรม สถาปนิก: อาจารย์ จรินทร์ รัชประเสริฐ						

ตารางที่ 6. 1 (ต่อ) แสดงการสรุปผลเกี่ยวกับคุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่

ลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ที่พบในอาคารตัวอย่างที่ศึกษา (จำนวน 22 หลัง)		คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
		1. น้อยที่สุด	2. น้อย	3. ปานกลาง	4. มาก	5. มากที่สุด
การยื่นชายคาสั้น	 <p>ชายคายื่นสั้นลักษณะหลังคาหน้าจั่ว บ้านพักอาศัยโครงการ Exotica casa เขาใหญ่ สถาปนิก: คุณรุจนะ ประคองวิชา</p>			•		
	 <p>ชายคายื่นสั้นลักษณะหลังคาโค้ง บ้านพักอาศัยของ ผศ. วีระ อินพันทัง สถาปนิก: ผศ. วีระ อินพันทัง</p>		•			
หลังคาทรงสูงหน้าจั่ว	 <p>หลังคาทรงสูงหน้าจั่วประดับลาย บ้านพักอาศัยโครงการบ้านสะพาน สถาปนิก: อาจารย์ วิทวัชร์ เจริญพงศ์</p>				•	
	 <p>หลังคาทรงสูงหน้าจั่วซ้อนชั้น บ้านพักอาศัยโครงการ Exotica casa เขาใหญ่ สถาปนิก: คุณรุจนะ ประคองวิชา</p>			•		
	 <p>หลังคาทรงสูงหน้าจั่วชายคายื่น บ้านพักอาศัยของ คุณสงวน อินพันทัง สถาปนิก: ผศ. วีระ อินพันทัง</p>			•		

ตารางที่ 6.1 (ต่อ) แสดงการสรุปผลเกี่ยวกับคุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่

ลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ที่พบในอาคารตัวอย่างที่ศึกษา (จำนวน 22 หลัง)		คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่				
		1. น้อยที่สุด	2. น้อย	3. ปานกลาง	4. มาก	5. มากที่สุด
หลังคาทรงสูงลักษณะอื่น ๆ				•		
				•		
			•			
ค้ำยัน					•	
				•		
			•			

ตารางที่ 6. 1 (ต่อ) แสดงการสรุปผลเกี่ยวกับคุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่

ลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ที่พบในอาคารตัวอย่างที่ศึกษา (จำนวน 22 หลัง)		คุณค่าลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่					
		1. น้อยที่สุด	2. น้อย	3. ปานกลาง	4. มาก	5. มากที่สุด	
ชั้มประตู		ชั้มประตูก่อนเข้าไปในบริเวณนอกชาน บ้านพักอาศัยโครงการ Exotica casa เขาใหญ่ สถาปนิก: คุณรุ่งระ ประคองวิทยา				•	
		ชั้มประตูใช้เป็นส่วนประกอบอาคาร (ไม่มีประตู) บ้านพักอาศัยของ คุณธีรพล นิยม สถาปนิก: บริษัท แพลน อาดิเต็ค จำกัด				•	
		ชั้มประตูใช้เป็นส่วนประกอบอาคาร (มีประตู) บ้านพักอาศัยของ รศ. ฤทัย ใจจงรัก สถาปนิก: รศ. ฤทัย ใจจงรัก				•	
เสาลอย		การทำเสาลอยและมีบริเวณใต้ถุนสำหรับนั่งเล่น บ้านพักอาศัยโครงการบ้านหัวไร่ปลายนา สถาปนิก: บริษัท แพลน อาดิเต็ค จำกัด				•	
		การทำเสาลอยและมีการกั้นส่วนใช้สอยบางส่วน บ้านพักอาศัยโครงการ Exotica casa เขาใหญ่ สถาปนิก: คุณรุ่งระ ประคองวิทยา				•	
		การทำเสาลอยและมีพื้นที่สำหรับใช้เป็นที่จอดรถ บ้านพักอาศัยของ ผศ. วีระ อินพันทัง สถาปนิก: ผศ. วีระ อินพันทัง				•	

6.1.3 การยอมรับลักษณะไทยภาคกลางที่นำมาใช้ในงานออกแบบสถาปัตยกรรม ประเภทบ้านพักอาศัยในปัจจุบันของอาคารตัวอย่างที่ศึกษา

จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของสถาปนิกทั่วไปข้างต้น ทำให้ทราบถึงประเด็นการยอมรับ ประเด็นความคิดเห็นที่เป็นกลาง และประเด็นการไม่ยอมรับการนำลักษณะไทยภาคกลางมาใช้ในการออกแบบ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1) การยอมรับลักษณะไทยภาคกลางที่นำมาใช้ในงานออกแบบ

สถาปนิกทั่วไปค่อนข้างเห็นด้วย ซึ่งเป็นการแสดงความคิดเห็นที่ยอมรับการนำลักษณะไทยภาคกลางมาใช้ในการออกแบบ 9 ประการ คือ การปลูกต้นไม้ทะเลสาบกลางบ้านหรือบริเวณนอกชานทำให้เกิดความร่มรื่น การออกแบบบ้านพักอาศัยที่มีชายคายื่นยาว การนำเส้นสายของไทยที่ได้ตัดทอนรายละเอียดให้เกิดความเรียบง่ายไปใช้เป็นส่วนประกอบอาคาร การยกใต้ถุนและกันส่วมาใช้สอยบางส่วน ชุ่มประตูทางเข้า หลังคาทรงสูงหน้าจั่ว การแสดงออกถึงสีจจะของการใช้วัสดุเสาคอย และไม่ค้ำยันช่วยรับน้ำหนักโครงสร้างที่บริเวณปลายชายคา

2) ความคิดเห็นที่เป็นกลางกับการนำลักษณะไทยภาคกลางมาใช้ในการออกแบบ

สถาปนิกทั่วไปมีความคิดเห็นที่เป็นกลาง ซึ่งเป็นการแสดงความคิดเห็นถึงความไม่เด่นชัดของการนำลักษณะไทยภาคกลางมาใช้ในการออกแบบ 4 ประการ คือ การแก้ปัญหาความร้อนในอาคารโดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ การทำหลังคาทรงสูงในลักษณะอื่น ๆ นอกจากหลังคาหน้าจั่ว การนำไม้ค้ำยันมาใช้เป็นเพียงองค์ประกอบอาคาร และการจัดวางอาคารเป็นกลุ่มของเรือนไทย

3) การไม่ยอมรับลักษณะไทยภาคกลางที่นำมาใช้ในงานออกแบบ

สถาปนิกทั่วไปค่อนข้างไม่เห็นด้วย ซึ่งเป็นการแสดงความคิดเห็นที่ไม่ยอมรับการนำลักษณะไทยภาคกลางมาใช้ในการออกแบบ 2 ประการ คือ ใต้ถุนโถงยังมีความเหมาะสมต่อการนำมาใช้ในการออกแบบในปัจจุบัน และชานกลางหรือชานนอกชานยังมีความจำเป็นต่องานออกแบบในปัจจุบัน

จากผลของการศึกษาพบว่า สถาปนิกทั่วไปส่วนใหญ่มีความคิดเห็นที่ยอมรับการนำลักษณะไทยภาคกลางมาใช้ในการออกแบบ นับได้ว่าการนำลักษณะไทยภาคกลางมาใช้ในการออกแบบสถาปัตยกรรมประเภทบ้านพักอาศัยเริ่มเป็นที่ยอมรับ อย่างไรก็ตาม สถาปนิกผู้ออกแบบ

ควรคำนึงถึงประเด็นที่ยังไม่ได้รับการยอมรับ ทั้งนี้ ในการออกแบบอาจจะยังไม่เด่นชัดในการนำเสนอรูปแบบทางสถาปัตยกรรม หรือยังไม่เด่นชัดในหลักแนวคิดเป็นสำคัญ ซึ่งจะต้องมีการพัฒนางานออกแบบบ้านพักอาศัยให้มีลักษณะไทยภาคกลางที่เด่นชัดต่อไป

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งเน้นเพื่อทราบถึงความคิดเห็นของสถาปนิกทั่วไปเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ในการวิจัยในอนาคตหากทำการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้อาคารหรือประชาชนทั่วไป เพื่อทราบถึงคุณค่าและการยอมรับลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ในงานออกแบบสถาปัตยกรรมประเภทบ้านพักอาศัย ย่อมเป็นการป้บชอกถึงแนวทางในการออกแบบให้อาคารมีลักษณะไทย สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้มากน้อยเพียงใด

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยชิ้นนี้ทำให้สามารถทราบถึงแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมประเภทบ้านพักอาศัยให้มีลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่ได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งลักษณะไทยภาคกลางสมัยใหม่หลายประการสามารถนำไปพัฒนาประยุกต์ใช้ในงานออกแบบได้อย่างมีคุณค่าและมีความเหมาะสม แต่ลักษณะไทยภาคกลางในบางประการยังไม่มีรูปแบบที่เด่นชัด ในการนำลักษณะไทยภาคกลางไปใช้จึงไม่สามารถส่งเสริมให้ผลงานการออกแบบมีคุณค่าและไม่มีความเหมาะสมเท่าที่ควร เพื่อเป็นการพัฒนาลักษณะไทยภาคกลางให้ไปสู่รูปแบบที่มีคุณค่า และมีความเหมาะสมอันเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง ผู้ที่จะทำการวิจัยในอนาคตควรศึกษาถึงรายละเอียดต่าง ๆ ในวงกว้างและในทางลึกเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) ประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมไทย

เป็นการศึกษาถึงความเป็นมาของสถาปัตยกรรมไทยเดิมในประเด็นของวิถีความคิดอันเป็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้ทราบถึงที่มาของลักษณะไทยเดิม อันที่เป็นรูปแบบที่มีการสั่งสม ถ่ายทอด และสืบสาน มาจวบจนทุกวันนี้ โดยเป็นการทำให้ทราบถึงรากเหง้าอันมีความสำคัญต่อการเติบโตหรือการพัฒนาารูปแบบของลักษณะไทยสมัยใหม่ได้อย่างถูกต้องทาง ทั้งนี้ มิใช่เป็นการนำเอาประวัติศาสตร์มาสร้างรูปแบบของอนาคต แต่เป็นพื้นฐานอันสำคัญเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2) วัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้าง

วัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้างเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดความแตกต่างของรูปแบบสถาปัตยกรรมในอดีตกับปัจจุบัน และยังส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อไปในอนาคตอันใกล้

การออกแบบสถาปัตยกรรมให้มีลักษณะไทยภาคกลาง ย่อมจะต้องคำนึงถึงความเปลี่ยนแปลงของวัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้างเป็นประเด็นสำคัญประการหนึ่ง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้พบว่า มีการนำวัสดุและเทคโนโลยีในปัจจุบันมาใช้ในรูปแบบเดิมอย่างกว้างขวาง ซึ่งคุณสมบัติของวัสดุและเทคโนโลยีการก่อสร้างย่อมมีสัจจะของการใช้ในตัวเอง ดังนั้น การศึกษาวิจัยในเรื่องความเหมาะสมของรูปแบบในการนำวัสดุและเทคโนโลยีมาใช้ในงานออกแบบย่อมเป็นประเด็นสำคัญที่ควรได้รับการศึกษาต่อไป

3) สภาพการณ์ของการเปลี่ยนแปลงโดยภาพรวม

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปแล้วว่า โลกของเรากำลังเปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งส่งผลอย่างรุนแรงทั้งในด้านดีและในด้านลบ อันได้แก่ การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม เทคโนโลยี ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ในปัจจุบัน ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ส่งผลให้รูปแบบสถาปัตยกรรมเปลี่ยนไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น การศึกษาถึงปัจจัยอันเป็นผลกระทบที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยเดิม มาสู่รูปแบบสถาปัตยกรรมไทยสมัยใหม่ ก็เป็นประเด็นหนึ่งที่สามารถศึกษาวิจัยเพื่อทราบถึงที่มาและที่ไป อันเป็นแนวทางหลักในการพัฒนางานออกแบบให้มีลักษณะไทยในทิศทางที่ถูกต้องได้อย่างเหมาะสม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย